

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η ελληνική γλώσσα αποτελεί μοναδικό φαινόμενο, γιατί:

- είναι ζωντανή εδώ και χιλιάδες χρόνια, παρουσιάζοντας ως η αρχαιότερη ευρωπαϊκή γλώσσα αδιάλειπτη συνέχεια
- τα ομηρικά έπη, τα αρχαιότερα ελληνικά λογοτεχνικά αριστουργήματα, έχουν μεταφραστεί σε όλες τις γλώσσες
- για εξακόσια χρόνια (300 π. Χ. – 300 μ. Χ.) υπήρξε παγκόσμια γλώσσα
- ως γλώσσα της Αγίας Γραφής συνέβαλε καθοριστικά στην εξάπλωση του χριστιανισμού
- συνιστά ανεξάντλητη πηγή σχηματισμού επιστημονικών νεολογισμών.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Στην τρίτη παράγραφο του Κειμένου 1 ο Χριστόφορος Χαραλαμπάκης οργανώνει τον λόγο του με μία αντίθεση, χρησιμοποιώντας μάλιστα τη διαρθρωτική λέξη «όμως»: «Ως γλωσσολόγος όμως, δεν βλέπω το λόγο γιατί η Ελληνική υπερτερεί σε μουσικότητα έναντι της Γαλλικής, λ.χ., ή της Ιταλικής». Επιθυμεί να αντιπαραθέσει την ατεκμηρίωτη και συναισθηματικά φορτισμένη άποψη ότι η ελληνική γλώσσα είναι η «ωραιότερη γλώσσα του κόσμου» στη γλωσσολογική, αντικειμενική και συναισθηματικά αποστασιοποιημένη θέση ότι η Ελληνική δεν «υπερτερεί σε μουσικότητα έναντι» άλλων γλωσσών. Με αυτόν τον τρόπο, θα διατυπώσει στην επόμενη παράγραφο τα δικά του πέντε επιστημονικά τεκμηριωμένα επιχειρήματα, που αποδεικνύουν τη μοναδικότητα της ελληνικής γλώσσας. Παρουσιάζοντας δηλαδή την αντίθετη άποψη, έρχεται να ενισχύσει με επιστημονικά τεκμηριωμένο λόγο, την αρχική, πλην όμως ατεκμηρίωτη, θέση για την υπεροχή της ελληνικής.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

«Υπάρχουν λόγιοι και επιστήμονες οι οποίοι με υπερβολική ζέση/προθυμία επαινούν/εγκωμιάζουν/εξυμνούν “το μεγαλείο της ελληνικής γλώσσας” με γενικότητες και

υποκειμενικές κρίσεις που δεν ταιριάζουν με την επιστημονική τεκμηρίωση. Ο παλαιάς κοπής ρητορισμός, σε υπερθετικό πάντα βαθμό, ότι η ελληνική γλώσσα είναι η “ωραιότερη”, η “πιο εύηχη” και η “πλουσιότερη” γλώσσα του κόσμου, μαγεύει/γοητεύει πολλούς, οι οποίοι νιώθουν δικαιολογημένη υπερηφάνεια, αλλά για λάθος λόγους.»

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Το ποιητικό υποκείμενο προκρίνει τις αξίες
  - της δημιουργίας (στ. 2)
  - της ζωής (στ. 4)
  - της αγάπης και της θυσίας (στ. 6)
  - του έρωτα (στ. 8)
  - της καλλιτεχνικής δημιουργίας και απόλαυσης, που προσφέρει την αθανασία (στ. 10)
  - της ειρήνης (στ. 12),

απορρίπτοντας, αντίστοιχα, τη δόξα, τον πλούτο, τη βία, την υλική πλευρά της ζωής (έστω κι αν αυτή είναι λιτή και απέριτη), τον θάνατο και τον πόλεμο.

- Στη συνέχεια, ο μαθητής/η μαθήτρια καλείται να εκφράσει ελεύθερα την προσωπική του γνώμη για τη στάση ζωής που προβάλλεται στο ποίημα. Μπορεί να γράψει ότι:
  - συμφωνεί πλήρως ή εν μέρει
  - διαφωνεί πλήρως ή εν μέρει με το ποιητικό υποκείμενο, αιτιολογώντας τη συμφωνία ή τη διαφωνία του.
- *Ο μαθητής/η μαθήτρια διατυπώνει ελεύθερα τη συμφωνία ή τη διαφωνία του, ανάλογα με τον παραστατικό του/της κύκλο και τις προσλαμβάνουσες που έχει. Οποιαδήποτε διαπίστωση από τους/τις μαθητές/μαθήτριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί με στοιχεία/χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.*